

JOHN
GRISHAM

WINTERZON

AL MEER DAN 20 JAAR DE SUCCESVOLSTE
THRILLERSCHRIJVER TER WERELD

Over het boek

Luther Krank besluit Kerstmis voor één keer niet op de traditionele wijze te vieren, maar een cruise door het Caribisch gebied te boeken. Maar daar denken de burens heel anders over. Luther en Nora Krank zullen kerst vieren, of ze dat nou leuk vinden of niet...

Over de auteur

John Grisham werd op 8 februari 1955 geboren in Jonesboro, Arkansas, als tweede kind in een gezin van vijf kinderen. Zijn vader werkte in de bouw en zijn moeder was huisvrouw. Na zijn studie rechten aan de University of Mississippi werkte Grisham bijna tien jaar lang als jurist, waarbij hij zich specialiseerde in strafrechtelijke zaken en letselschadeclaims. In 1983 werd hij gekozen tot lid van het Huis van Afgevaardigden van de staat Mississippi, een functie die hij tot 1990 bekleedde. Als thrillerschrijver debuteerde hij in 1988 met *De jury*, maar het was zijn tweede boek, *Advocaat van de duivel*, waarmee hij definitief zijn naam vestigde als de koning van de legal thriller.

Van dezelfde auteur

De jury
Advocaat van de duivel
Achter gesloten deuren
De cliënt
Het vonnis
De rainmaker
In het geding
De partner
De straatvechter
Het testament
De broederschap
De erfpachters
Winterzon
Het dossier
De claim
Verloren seizoen
Het laatste jurylid
De deal
De gevangene
De verbanning
De aanklacht
De getuige
De wettelozen
De belofte
De bekentenis
Het proces
Vergiffenis
De afperser
Het protest
De erfgenaam
Dilemma

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg [@AWBruna](https://twitter.com/AWBruna) op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina: [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

John Grisham

Winterzon

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

Skipping Christmas

© 2001 by Belfry Holdings, Inc.

Vertaling

Hugo en Nienke Kuipers

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer

© 2015 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 90 449 7423 2

NUR 332

Behoudens of krachtens de in de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

1

De gate was afgeladen met vermoeide vliegtuigpassagiers. De meesten stonden tegen de muur geleund, want het beperkte aantal plastic stoelen was allang bezet. Elk vliegtuig dat aankwam of vertrok had minstens honderd stoelen, maar in de hal van de gate konden maar enkele tientallen mensen zitten.

Het leek wel of er duizend mensen op de vlucht van zeven uur 's avonds naar Miami wachtten. Ze waren bepakt en bezakt, en nadat ze zich een weg door het verkeer naar de incheckbalie en de menigte in de vertrekhallen hadden gebaand, zaten de meesten er gelaten bij. Het was de dinsdag voor Thanksgiving, voor het luchtverkeer de op een na drukste dag van het jaar. Toen al die mensen zich in de gate verdrongen en nog dichter tegen elkaar aan werden gedrukt, vroegen velen zich niet voor de eerste keer af waarom ze uitgerend deze dag hadden gekozen om te gaan vliegen.

Hun redenen liepen uiteen en deden er op dat moment eigenlijk ook niet toe. Sommigen probeerden te glim-

lachen. Anderen probeerden te lezen, maar dat viel in de drukte en het lawaai niet mee. Weer anderen staarden alleen maar naar de vloer en wachtten af. Dichtbij klingelde een magere zwarte kerstman met een irritante bel en wenste iedereen plichtmatig prettige feestdagen.

Er kwam een klein gezin aan, en toen ze het gate-nummer en al die mensen zagen, bleven ze langs de rand van de vertrekhal staan wachten. De dochter was jong en leuk om te zien. Ze heette Blair en was blijkbaar degene die wegging. Haar ouders niet. Ze keken met zijn drieën naar de menigte, en ook zij vroegen zich op dat moment stilzwijgend af waarom ze deze dag voor de reis hadden uitgekozen.

De tranen waren voorbij, in elk geval de meeste tranen. Blair was drieëntwintig. Ze was net met goede resultaten afgestudeerd, maar ze was nog niet klaar voor een carrière. Een studievriendin zat in Afrika bij het Vredeskorps, en dat had Blair op het idee gebracht om zich de komende twee jaar voor andere mensen in te zetten. Ze werd uitgezonden naar het oosten van Peru, waar ze inheemse kleine kinderen zou leren lezen. Ze kreeg daar een hut zonder waterleiding, zonder elektriciteit, zonder telefoon, en ze popelde om aan haar reis te beginnen.

De vliegreis zou haar naar Miami brengen, en dan naar Lima, en ten slotte zou ze een dag in de bus zitten om in de bergen en in een andere eeuw terecht te komen. Voor het eerst in haar jonge, beschermde leven zou Blair de kerstdagen niet thuis doorbrengen. Haar moeder hield haar hand stevig vast en deed haar best om sterk te zijn.

De afscheidswaarden waren allemaal al gezegd. 'Weet je zeker dat je dit wilt?' was al voor de honderdste keer gevraagd.

Luther, haar vader, keek met een nors gezicht naar de mensenmassa. Wat een waanzin, dacht hij bij zichzelf.

Hij had hen bij de ingang afgezet en had daarna kilometers moeten rijden om zijn auto op een parkeerterrein te kunnen zetten. Een stampvolle bus had hem naar de vertrekhal teruggebracht, en daar had hij zich met zijn vrouw en dochter een weg gebaand naar deze gate. Hij vond het jammer dat Blair wegging en had de pest aan die krioelende horde mensen. Hij had een slecht humeur. Het zou voor Luther nog veel erger worden.

Het overbelaste personeel kwam tot leven en de passagiers schuifelden naar voren. Het eerste bericht werd omgeroepen: ze verzochten de bejaarden en eersteklasspassagiers om naar voren te komen. Nu werd er nog meer geduwd en gedrongen.

‘Dan moeten we nu maar gaan,’ zei Luther tegen zijn dochter, zijn enig kind.

Ze omhelsden elkaar en vochten tegen hun tranen. Blair glimlachte en zei: ‘Het jaar is zo om. Volgend jaar Kerstmis ben ik terug.’

Nora, haar moeder, beet op haar lip, knikte en kuste haar nog een keer. ‘Alsjeblieft, wees voorzichtig,’ zei ze, want ze kon maar niet ophouden dat te zeggen.

‘Ik red me wel.’

Ze lieten haar los en keken hulpeloos toe terwijl ze in een lange rij ging staan en langzaam van hen wegschuifelde, weg van huis en alles wat ze ooit had gekend. Toen ze haar instapkaart overhandigde, draaide Blair zich om en lachte hen nog één keer toe.

‘Nou,’ zei Luther. ‘Zo is het wel genoeg. Ze redt zich best.’

Toen Nora haar dochter zag verdwijnen, wist ze niets te zeggen. Luther en zij draaiden zich om en lieten zich met de stroom meevoeren, een lange, drukke optocht door de vertrekhal, langs de kerstman met zijn irritante bel, langs de kleine winkels stampvol mensen.

Het regende toen ze de terminal verlieten en de rij voor de bus naar het parkeerterrein vonden, en het goot toen de bus door de plassen van het terrein reed en hen op tweehonderd meter van hun auto afzette. Het kostte Luther zeven dollar om zichzelf en zijn auto uit de hebzucht van het luchthavenbedrijf te bevrijden.

Toen ze naar de stad reden, zei Nora eindelijk iets. ‘Zal het allemaal wel goed gaan?’ vroeg ze. Luther had die vraag al zo vaak gehoord dat hij automatisch ‘Ja’ bromde.

‘Denk je dat echt?’

‘Ja.’ Of hij het nu echt dacht of niet – wat maakte dat nou nog uit? Ze was weg; ze konden haar niet meer tegenhouden.

Hij pakte het stuur met beide handen vast en vloekte in stilte op het trage verkeer. Hij kon niet nagaan of zijn vrouw huilde of niet, en eigenlijk kon het hem ook niet schelen. Luther wilde alleen maar naar huis en droge kleren aantrekken, bij de haard zitten en een tijdschrift lezen. Ze waren nog zo’n drie kilometer van huis toen Nora zei: ‘Ik heb een paar dingen uit de supermarkt nodig.’

‘Het regent,’ zei hij.

‘Toch heb ik ze nodig.’

‘Kan het niet wachten?’

‘Jij kunt in de auto blijven. Het duurt maar even. Ga maar naar Chip’s.’

En dus reed hij naar Chip’s, een winkel waar hij een hekel aan had, niet alleen omdat de prijzen schandalig hoog en de personeelsleden arrogant waren, maar ook omdat je er bijna niet met de auto kon komen. Het regende natuurlijk nog steeds, en ze koos niet voor een Kroger, waar je voor de deur kon parkeren en hard naar binnen kon rennen. Nee, ze wilde naar een Chip’s, waar je na het parkeren een wandeltocht te wachten stond.

Alleen kon je soms helemaal niet parkeren. De terreinen waren vol. De brandgangen stonden vol. Nadat ze tien minuten tevergeefs naar een plekje hadden gezocht, zei Nora: 'Zet me maar gewoon bij de ingang af.' Het frustreerde haar dat hij geen geschikte parkeerplek kon vinden.

Hij reed naar een plekje bij een hamburgertent en zei: 'Geef me de lijst.'

'Ik ga,' zei ze, maar ze protesteerde alleen voor de show. Luther zou door de regen lopen; dat wisten ze allebei.

'Geef me de lijst.'

'Alleen witte chocolade en een pond pistachenoten,' zei ze opgelucht.

'Dat is alles?'

'Ja, en zorg dat het chocolade van Logan is, een reep van 500 gram, en pistachenootjes van Lance Brothers.'

'En dit kan niet wachten?'

'Nee, Luther, het kan niet wachten. Ik maak het dessert voor de lunch van morgen. Als je niet wilt gaan, moet je je mond houden. Dan ga ik zelf wel.'

Hij smeed het portier dicht. Bij zijn derde stap kwam hij in een ondiepe kuil in het wegdek terecht. Het koude water maakte zijn rechterenkel drijfnat en sijpelde snel in zijn schoen. Hij bleef een ogenblik staan en zuchtte. Toen liep hij weer verder en deed zijn uiterste best om, terwijl hij ook nog het verkeer moest ontwijken, niet in nog meer plassen te stappen.

Chip's geloofde in hoge prijzen en lage huren. De winkel bevond zich in een zijstraatje dat eigenlijk vanuit geen enkel punt te zien was. Daarnaast was er een wijnzaak van een of andere Europeaan; hij beweerde dat hij Fransman was, maar volgens de geruchten was hij Hongaar. Zijn Engels was afschuwelijk, maar de taal van de prijsopdrijving

had hij heel goed geleerd. Waarschijnlijk van zijn buurman Chip's. Eigenlijk streefden alle winkels in het District, zoals het genoemd werd, ernaar om zich op die manier te onderscheiden.

En alle winkels waren vol. Voor de kaaswinkel stond weer een kerstman met zo'n bel te klingelen. *Rudolph The Red-Nosed Reindeer* schetterde uit een verborgen luidspreker boven het trottoir voor Mother Earth, waar de alternatievelingen ongetwijfeld nog steeds sandalen droegen. Luther had de pest aan die winkel en weigerde er een voet in te zetten. Nora kocht er biologische kruiden, al wist hij niet waarom. De oude Mexicaan van de sigarenzaak was opgewekt bezig lichtjes in zijn etalage op te hangen. Uit zijn mondhoek stak een pijp, de rook trok in slierten achter hem aan, en op een nepboom was al nepsneeuw gespoten.

Er was een kans dat er later die avond echte sneeuw zou vallen. Het winkelend publiek verspilde geen tijd. De mensen haastten zich de winkels in en uit. De sok aan Luthers rechtervoet was nu aan zijn enkel vastgevroren.

Er waren geen winkelmandjes bij de kassa's van Chip's, en dat was natuurlijk al een veeg teken. Luther had geen mandje nodig, maar het betekende dat de winkel stampvol was. De gangpaden waren smal en de artikelen waren op een zodanige manier gerangschikt dat elke logica zoek was. Wat er ook op je boodschappenlijstje stond, je moest zes keer kriskras door de winkel om alles bij elkaar te krijgen.

Een vakkenvuller werkte hard aan een display van kerstchocolaatjes. Een bord bij de slager verzocht alle vaste klanten onmiddellijk hun kerstkalkoen te bestellen. De nieuwe kerstwijnen waren binnen! En kersthammen!

Wat een verspilling, dacht Luther. Waarom eten en drin-

ken we zoveel om de geboorte van Christus te vieren? Hij vond de pistachenoten bij de andere noten. Vreemd dat ze bij Chip's op een logische plaats lagen. De witte chocolade was nergens in de buurt van de afdeling Bakartikelen te vinden. Luther vloekte binnensmonds, sjokte door het gangpad en keek links en rechts. Een winkelwagentje botste tegen hem op. Niemand verontschuldigde zich, niemand merkte het. Uit de luidsprekers kwam *God Rest Ye Merry Gentlemen*, alsof dat Luther zou troosten. Het had net zo goed *Frosty The Snowman* kunnen zijn.

Twee gangpaden verder bevond zich, naast een verzameling rijst uit de hele wereld, een schap met banketbakkerschocolade. Toen hij dichterbij kwam, zag hij een pondersreep van Logan liggen. Nog een stap dichterbij en de reep was plotseling verdwenen, weggegrist door een venijnig kijkende vrouw die hem helemaal niet had gezien. De kleine ruimte die voor Logan was gereserveerd, was nu leeg, en in het volgende wanhopige moment zag Luther nergens ook maar een klein stukje witte chocolade. Veel donkere chocolade, en vlokken en zo, maar niets wits.

De snelkassa was natuurlijk trager dan de andere twee. De exorbitante prijzen van Chip's dwongen de klanten om kleine hoeveelheden te kopen, maar dat had geen enkel effect op de snelheid waarmee ze kwamen en gingen. Elk artikel werd opgepakt en geïnspecteerd, waarna een kribbige caissière de prijs met de hand aansloeg. Wat inpakhulp betrof, was het een kwestie van geluk hebben, al kwamen de inpakhulpers tegen de kerst met glimlachjes en enthousiasme tot leven en bleken ze opeens ook de namen van klanten te kunnen onthouden. Het was de fooientijd, ook een van die ongepaste aspecten van Kerstmis waar Luther een hekel aan had.

Zes dollar en nog wat voor een pond pistachenoten. Hij duwde de gretige jonge inpakhulp weg en dacht gedurende een seconde dat hij hem misschien zou moeten slaan om te voorkomen dat zijn kostbare pistachenoten in een papieren zak terechtwamen. Hij stopte ze in de zak van zijn jas en liep vlug de winkel uit.

Er waren veel mensen blijven staan om te zien hoe de oude Mexicaan zijn sigarenzaak versierde. Hij liet kleine robotjes door de nepsnieuw lopen, en de omstanders vonden het prachtig. Luther zag zich gedwongen naast het trottoir te lopen, en toen hij dat deed, zette hij zijn voet verkeerd neer. Zijn linkervoet zakte in meer dan tien centimeter koud slijk weg. Hij bleef een fractie van een seconde verstijfd staan, zoog zijn longen vol koude lucht en vervloekte de oude Mexicaan en zijn robots en zijn toeschouwers, en die verrekte pistachenoten. Hij tilde wild zijn voet op en spatte daarmee vies water op zijn broekspijp, en toen hij daar op de rand van het trottoir stond, met twee ijskoude voeten, en het geluid van die irritante bel, en *Santa Claus Is Coming To Town* keihard uit de luidspreker, en het hele trottoir verstopt met mensen in kerststemming, begon Luther het kerstfeest te haten.

Tegen de tijd dat hij bij zijn auto aankwam, sijpelde het water al in zijn schoenen. 'Geen witte chocolade,' zei hij kortaf tegen Nora terwijl hij achter het stuur kroop.

Ze veegde langs haar ogen.

'Wat is er nu weer?' wilde hij weten.

'Ik heb net met Blair gesproken.'

'Wat? Hoe? Is alles goed met haar?'

'Ze belde vanuit het vliegtuig. Het gaat goed met haar.'

Nora beet op haar lip en probeerde zich te beheersen.

Hoeveel kost het precies om van tienduizend meter hoog-

te naar huis te bellen, vroeg Luther zich af. Hij had telefoons in vliegtuigen gezien. Die accepteerden alle creditcards. Blair had zo'n kaart van hem gekregen, het type kaart waarbij de rekeningen naar pa en ma werden gestuurd. Van een mobiele telefoon daar hoog in de lucht naar een mobiele telefoon hierbeneden – waarschijnlijk minstens tien dollar.

En waarom? Het gaat goed met me, mam. Ik heb je al bijna een uur niet gezien. We houden allemaal van elkaar. We zullen elkaar allemaal missen. Ik moet ophangen, mam.

De motor draaide, al kon Luther zich niet herinneren dat hij de auto had gestart.

'Ben je de witte chocolade vergeten?' vroeg Nora, alweer helemaal hersteld.

'Nee, die ben ik niet vergeten. Die hadden ze niet.'

'Heb je het Rex gevraagd?'

'Wie is Rex?'

'De slager.'

'Nee, Nora, om de een of andere reden heb ik er niet aan gedacht om de slager te vragen of hij witte chocolade tussen zijn karbonaadjes en levertjes had verstopt.'

Geïrriteerd rukte ze uit alle macht aan de portierhendel. 'Ik moet het hebben. Hartelijk dank voor de moeite.' En weg was ze.

'Ik hoop dat je in ijswater stapt,' mompelde Luther in zichzelf. Hij ziedde van kwaadheid en mompelde nog meer hatelijkheden. Hij zette de verwarming bij de vloer aan om zijn voeten te laten ontdooien en keek intussen naar de enorme aantallen mensen die de hamburgertent in en uit gingen. In de straten achter hem zat het verkeer muurvast.

Wat zou het leuk zijn om Kerstmis te vermijden, bedacht

hij. Eén keer met je vingers knippen en het is 2 januari. Geen boom, geen inkopen doen, geen overbodige cadeaus, geen fooien, geen drukte en inpakpapier, geen verkeersopstoppingen en mensenmenigten, geen vruchtentaarten, geen sterkedrank of kersthammen die niemand nodig heeft, geen Rudolph het rendier of Frosty de sneeuwman, geen feestje op kantoor, geen weggegooid geld. Zijn lijst werd al langer. Hij zat over het stuur gebogen met een glimlach op zijn gezicht, wachtte tot het beneden een beetje warm werd en had de mooie droom dat hij aan alles kon ontsnappen.

Nora kwam terug met een kleine bruine zak, die ze naast hem neerwierp, voorzichtig genoeg om de chocolade niet te breken maar nadrukkelijk genoeg om hem te laten weten dat zij hem had gevonden en hij niet. 'Iedereen weet toch dat je ernaar moet vragen?' zei ze op scherpe toon terwijl ze aan haar gordel trok.

'Rare manier van marketing,' mompelde Luther, terwijl hij achteruitreed. 'Je verstopt de chocola bij de slager om ervoor te zorgen dat de mensen er om gaan schreeuwen. Ik weet zeker dat ze meer in rekening brengen voor iets wat verstopt is.'

'O, hou op, Luther.'

'Heb je natte voeten?'

'Nee. Jij?'

'Nee.'

'Waarom vraag je het dan?'

'Gewoon uit bezorgdheid.'

'Denk je dat het goed met haar gaat?'

'Ze zit in een vliegtuig. Je hebt net met haar gesproken.'

'Ik bedoel, daar in de jungle.'

'Je moet niet zo piekeren. Het Vredeskorps stuurt haar heus niet naar een gevaarlijke plaats.'

‘Het zal niet hetzelfde zijn.’

‘Wat niet?’

‘Kerstmis.’

Dat zeker niet, zei Luther bijna. Vreemd genoeg glimlachte hij terwijl hij door het verkeer heen manoeuvreerde.

2

Luthers voeten waren lekker warm en bedekt met dikke sokken. Hij viel snel in slaap en werd nog sneller wakker. Nora was aan het spoken. Ze was in de badkamer, waar ze de wc doortrok en lampen aan- en uitdeed, en ging toen naar de keuken, waar ze een kop kruidenthee zette. Daarna hoorde hij haar door de gang naar Blairs kamer lopen, waar ze natuurlijk naar de muren staarde en ging zitten snotteren om de jaren die vervlogen waren. Toen kwam ze terug in bed. Ze woelde, trok aan het dekbed en deed haar best om hem wakker te maken. Ze wilde praten, ze wilde een klankbord. Ze wilde dat Luther haar verzekerde dat Blair niets van de verschrikkingen van de Peruviaanse jungle te duchten had.

Maar er was geen beweging in Luther te krijgen. Hij haalde zo diep mogelijk adem, want als ze eenmaal begon te praten, kwam er de eerstvolgende uren geen eind aan. Hij deed alsof hij snurkte, en dat bracht haar tot rust. Het was elf uur geweest toen ze eindelijk helemaal stillag.

Luthers voeten gloeiden en hij had een verwarde blik in zijn ogen. Toen hij er zeker van was dat ze sliep, kwam hij het bed uit, trok de dikke sokken uit, gooide ze in een hoek en liep op zijn tenen door de gang naar de keuken om een glas water te drinken. En daarna zette hij een pot cafeïnevrije koffie.

Een uur later was hij in zijn werkkamer in het souterrain. Hij ging aan zijn bureau zitten. Mappen lagen opengeslagen, de computer zoemde, er zaten spreadsheets in de printer: een onderzoeker op zoek naar gegevens. Luther was belastingconsulent, dus alles werd zorgvuldig bijgehouden. De gegevens stapelden zich op en hij dacht niet meer aan slapen.

Het jaar tevoren had de familie Luther Krank een bedrag van 6.100 dollar aan Kerstmis uitgegeven. 6.100 dollar! 6.100 dollar aan versieringen, lichtjes, bloemen, een nieuwe Frosty de sneeuwman en een Canadese boom. 6.100 dollar aan hammen, kalkoenen, pecannoten, kaasballen en koekjes die niemand at. 6.100 dollar aan wijnen en drank en sigaren op kantoor. 6.100 dollar aan vruchten-taarten van de brandweer en kalenders van de politiebond en gloeilampen van de reddingsbrigade. 6.100 dollar aan een kasjmieren trui voor Luther waaraan hij heimelijk een hekel had, en een colbertje dat hij twee keer had gedragen, en een struisvogellederen portefeuille die erg duur en erg lelijk was en waarvan hij eerlijk gezegd vond dat hij niet lekker aanvoelde. 6.100 dollar aan een jurk voor Nora die ze op het kerstdiner van de zaak kon dragen, en haar eigen kasjmieren trui, die hij niet meer had gezien sinds ze hem had uitgepakt, en een designer-sjaal waar ze gek op was. 6.100 dollar aan een winterjas, handschoenen en laarzen voor Blair, en een walkman om mee te joggen, en natuurlijk de nieuwste en kleinste mobiele telefoon die er

te krijgen was. 6.100 dollar aan kleinere geschenken voor een selecte handvol verre familieleden, de meesten van Nora's kant. 6.100 dollar aan kerstkaarten uit een kantoorboekhandel drie deuren van Chip's vandaan, in het District, waar alle prijzen dubbel zo hoog waren. 6.100 dollar voor het feest, een jaarlijkse fuif op kerstavond in huize Krank.

6.100 dollar! En wat was daarvan over? Misschien een of twee nuttige dingen, maar niet veel.

Met veel plezier telde Luther de schade op, alsof die hem door iemand anders was toegebracht. Alle gegevens kwamen netjes bij elkaar en vormden een sterke argumentatie.

Op het eind aarzelde hij even bij de bedragen die ze aan goede doelen hadden geschonken. Donaties aan de kerk, de speelgoedactie, het daklozentehuis en de gaarkeuken. Maar hij keek vlug over al die liefdadigheid heen en keerde tot de afschuwelijke conclusie terug: 6.100 dollar aan Kerstmis.

'Twaalf procent van mijn belastbaar bruto-inkomen,' zei hij ongelovig. 'Zesduizend en honderd. Cash. Op zeshonderd na niet-aftrekbaar.'

In zijn consternatie deed hij iets wat hij zelden deed. Luther greep naar een fles goede cognac in zijn bureaula en sloeg een paar glazen achterover.

Hij sliep van drie tot zes en kwam onder de douche weer tot leven. Nora wilde bij koffie en havermout zitten piekeren, maar daar had Luther geen zin in. Hij las de krant, lachte om de strips, verzekerde haar twee keer dat Blair de tijd van haar leven had, kuste haar toen en ging vlug naar kantoor – een man met een missie.

In het atrium van het gebouw waarin Luther zijn kantoor had, was een reisbureau gevestigd. Hij kwam er elke dag

minstens twee keer langs en keek bijna nooit naar de afbeeldingen van stranden, bergen, zeilboten en piramides in de etalage. Dat reisbureau was er voor mensen die het geluk hadden dat ze op reis konden gaan. Luther was er nooit naar binnen gegaan, had daar zelfs nooit over nagedacht. Hun vakantie bestond uit vijf dagen aan het strand, in het appartement van een kennis, en met al het werk dat hij had mochten ze nog blij zijn dat ze daaraan toekwamen.

Even na tien sloop hij weg. Hij nam de trap om niemand iets te hoeven uitleggen en glipte door de deuropening van Regency Travel. Daar wachtte Biff op hem.

Biff had een grote bloem in haar haar en had een wasachtige gebronsde huid. Ze zag eruit alsof ze altijd op het strand lag en tussendoor even een paar uurtjes bij het reisbureau werkte. Haar innemende glimlach bracht Luther van zijn stuk, en haar eerste woorden overdonderden hem. 'U hebt een cruise nodig,' zei ze.

'Hoe weet u dat?' kon hij nog mompelen. Ze stak haar hand uit, pakte de zijne vast, schudde hem en leidde hem naar haar langgerekte bureau, waar ze hem aan de ene kant liet plaatsnemen en zelf aan de andere kant ging zitten. Lange, gebronsde benen, zag Luther. Strandbenen. 'December is de beste tijd van het jaar voor een cruise,' begon ze, en Luther was al verkocht. Er kwam een stroom van brochures op tafel. Ze vouwde ze voor hem open, onder zijn dromerige ogen.

'U werkt in het gebouw?' vroeg ze, discreet op weg naar het onderwerp 'geld'.

'Wiley & Beck, vijfde verdieping,' zei Luther zonder zijn blik van de drijvende paleizen, de eindeloze stranden weg te nemen.

'Borgtochtverstrekkers?' zei ze.

Luther kromp een beetje ineen. ‘Nee. Belastingconsulenten.’

‘Sorry,’ zei ze, kwaad op zichzelf. Die bleke huid, die wallen onder de ogen, dat traditionele blauwe overhemd met die foute imitatie-schooldas. Ze had beter moeten weten. Nou goed, ze pakte brochures die nog meer glansden. ‘Ik geloof niet dat we veel mensen van uw firma krijgen.’

‘We zijn niet goed in vakanties. Veel te veel werk. Deze hier lijkt me wel wat.’

‘Geweldige keuze.’

Hij had gekozen voor de *Island Princess*, een spiksplinter-nieuw mammoetschip met kamers voor zesduizend personen, zes zwembaden, vier casino’s, vijf maaltijden per dag, acht tussenstops in de Caribische Zee – en zo ging het nog een hele tijd door. Luther ging weg met een stapel brochures en haastte zich vijf verdiepingen omhoog naar zijn kamer.

Hij legde de hinderlaag met grote zorgvuldigheid. Eerst werkte hij laat door. Dat was zeker niet ongewoon, maar hielp wel de weg vrij te maken voor de avond. Hij had geluk met het weer, want het was nog druilerig. Het was altijd moeilijk om in de kerststemming te komen als het buiten vochtig en grauw was. Dan was het veel gemakkelijker om van tien luxueuze dagen in de zon te dromen.

Als Nora zich geen zorgen over Blair maakte, zou hij haar op gang helpen. Hij zou gewoon een gruwelijk bericht over een nieuw virus of misschien het zoveelste Colombi-aanse dorpsbloedbad ter sprake brengen; dan kwam ze vanzelf op gang. Het zou haar afleiden van de vreugden van het kerstfeest. Zonder Blair zou het niet hetzelfde zijn, hè?

Als we er dit jaar nu eens tussenuit knepen? Ergens heen. Ergens genieten.

En ja, Nora was met haar gedachten in de jungle. Ze kuste hem, glimlachte en probeerde te verbergen dat ze had gehuild. Haar dag was redelijk goed verlopen. Ze had de dameslunch overleefd en twee uur in het kinderziekenhuis doorgebracht – dat laatste in het kader van haar vermoeiende vrijwilligerswerk.

Terwijl ze de pasta opwarmde, schoof hij een reggae-cd in de stereo, maar hij drukte niet op PLAY. De timing was van cruciaal belang.

Ze praatten over Blair, en toen ze nog maar nauwelijks aan tafel zaten, begon Nora al. ‘Het wordt deze keer een heel ander kerstfeest, hè, Luther?’

‘Dat wordt het zeker,’ zei hij droevig, en hij slikte. ‘Niets zal hetzelfde zijn.’

‘Voor het eerst in drieëntwintig jaar is zij er niet bij.’

‘Het kan zelfs deprimerend worden. Veel mensen krijgen een depressie met Kerstmis, weet je.’ Luther slikte weer en zijn vork bleef even op zijn bord liggen.

‘Het liefst zou ik het gewoon overslaan,’ zei ze. Haar woorden stierven aan het eind van de zin weg.

Luther schrok op en hield zijn goede oor in haar richting. ‘Wat is er?’ vroeg ze.

‘Nou!’ zei hij dramatisch, en hij schoof zijn bord naar voren. ‘Nu je het zegt. Ik heb iets wat ik met je wil bespreken.’

‘Eet je pasta op.’

‘Ik ben klaar,’ zei hij, en hij sprong overeind. Zijn aktetas stond maar enkele stappen van hem vandaan, en hij vloog eropaf.

‘Luther, wat doe je?’

‘Wacht even.’

Hij ging tegenover haar aan de tafel staan, met zijn armen vol papieren. ‘Dit is mijn idee,’ zei hij trots. ‘En het is briljant.’

‘Hoe komt het toch dat ik een angstig voorgevoel heb?’

Hij vouwde een spreadsheet open en begon te wijzen. ‘Kijk, schat, dit hebben we vorig jaar met Kerstmis gedaan. Eenenzestighonderd dollar hebben we aan Kerstmis uitgegeven. Eenenzestighonderd dollar.’

‘Ik verstond je de eerste keer al.’

‘En daar hebben we bitter weinig aan overgehouden. Bijna al dat geld is gewoon verdwenen. Verspild. En dan heb ik het natuurlijk nog niet eens over mijn tijd, jouw tijd, het verkeer, de stress, de zorgen, het gekibbel, de irritaties, het slaapgebrek – alle geweldige dingen die we in de feestdagen investeren.’

‘Waar gaat dit heen?’

‘Ik ben blij dat je dat vraagt.’ Luther liet de spreadsheets vallen en presenteerde, vliegensvlug als een goochelaar, de *Island Princess* aan zijn vrouw. De tafel was in een ommezien met brochures bedekt. ‘Waar dit heen gaat, vraag je, schat? Het gaat naar het Caribisch gebied. Tien dagen, tien nachten van totale luxe op de *Island Princess*, het schitterendste cruiseschip ter wereld. De Bahama’s, Jamaica, Puerto Rico... Oeps, wacht even.’

Luther rende de huiskamer in, drukte op de PLAY-toets, wachtte op de eerste klanken, stelde het volume bij en rende terug naar de keuken, waar Nora een brochure bekeek.

‘Wat is dat?’ vroeg ze.

‘Reggae, de muziek waar ze daar naar luisteren. Nou, waar was ik gebleven?’

‘Je ging van eiland naar eiland.’

‘Ja, snorkelen op de Caymaneilanden, zwerven door de

Mayaruïnes in Cozumel, windsurfen voor de Virgineilanden. Tien dagen, Nora, tien fantastische dagen.'

'Dan moet ik wel wat zien af te vallen.'

'We gaan samen op dieet. Nou, wat zeg je ervan?'

'Wat zit hierachter?'

'Er zit iets heel simpels achter. We slaan Kerstmis over. We sparen het geld uit en besteden het deze ene keer aan onszelf. We besteden geen cent aan voedsel dat we niet eten of kleren die we niet dragen of cadeaus die niemand nodig heeft. Geen rooie cent. Ik heb het over een boycot, Nora, een complete boycot van Kerstmis.'

'Dat klinkt afschuwelijk.'

'Nee, het is geweldig. En we doen het alleen dit jaar. Laten we ertussenuit knippen. Blair is er niet. Ze komt volgend jaar terug, en dan doen we weer mee aan de gebruikelijke kerstchaos, als je dat wilt. Kom op, Nora, alsjeblieft. We slaan Kerstmis over, sparen het geld uit en gaan tien dagen lekker naar de Cariben.'

'Hoeveel kost dat?'

'Drieduizend dollar.'

'Dus we sparen geld uit?'

'Absoluut.'

'Wanneer vertrekken we?'

'Eerste kerstdag, twaalf uur 's middags.'

Ze keken elkaar een hele tijd aan.

De zaak werd beklonken in bed – de televisie aan, maar zachtjes, tijdschriften verspreid over het dekbed, allemaal ongelezen, de brochures bij de hand op het nachtkastje. Luther nam een financieel overzicht door, maar zag niet veel. Nora had een pocketboek, maar sloeg geen bladzijde om.

Het plan was nog in gevaar gekomen door hun giften aan goede doelen. Nora weigerde daar afstand van te doen, of

ze een jaartje over te slaan, waar Luther op bleef aandringen. Ze had zich met tegenzin bereid verklaard geen cadeaus te kopen. Ze had ook gehuild bij de gedachte dat ze geen boom zouden hebben, al had Luther genadeloos opgemerkt dat ze bijna elke Kerstmis tegen elkaar schreeuwden als ze dat verrekte ding aan het optuigen waren. En geen Frosty de sneeuwman op het dak? Terwijl alle andere huizen in de straat er een hadden? En zo kwam ze op wat anderen ervan zouden denken. Zouden mensen hen niet uitlachen omdat ze Kerstmis oversloegen?

Nou en, had Luther keer op keer geantwoord. Hun vrienden en buren zouden in het begin misschien een beetje afkeurend reageren, maar in hun hart zouden ze groen zien van jaloezie. Tien dagen in het Caribisch gebied, Nora, zei hij telkens weer tegen haar. Hun vrienden en buren zouden heus niet lachen als ze sneeuw aan het ruimen waren. Er blijft niets van hun spottende opmerkingen over als wij in de zon liggen te bakken en zij zich volvreten aan kalkoen met vette saus. Ze zullen heus niet grijnzen als wij slank en gebruid terugkomen en zonder enige gêne naar de brievenbus lopen.

Nora had hem zelden zo vastbesloten meegemaakt. Systematisch weerlegde hij al haar argumenten, een voor een, tot alleen de goede doelen overbleven.

‘Je laat je toch niet door zeshonderd miezige dollars van een Caribische cruise weerhouden?’ vroeg Luther met dik opgelegd sarcasme.

‘Nee, jij,’ antwoordde ze koel.

En daarna schoven ze ieder naar hun eigen kant van het bed en probeerden te lezen.

Maar na een gespannen uur van zwijgen trapte Luther het dekbed van zich af, rukte de wollen sokken van zijn voeten

en zei: 'Goed. Laten we net zoveel aan goede doelen geven als vorig jaar, maar geen cent meer.'

Ze wierp haar pocketboek van zich af en vloog hem om de hals. Ze omhelsden en kusten elkaar en pakten de brochures.